

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Miluše Doškové a soudců Mgr. Radovana Havelce, JUDr. Vojtěcha Šimíčka, JUDr. Milana Kamlacha a JUDr. Zdeňka Kühna v právní věci žalobce: **E. B.**, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, v řízení o kasační stížnosti opatrovníka žalobce - Organizace pro pomoc uprchlíkům, o. s., se sídlem Praha 9, Kovářská 4, proti usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2008, č. j. 47 Az 8/2007 – 66,

t a k t o :

Usnesení Krajského soudu v Praze ze dne 22. 4. 2008, č. j. 47 Az 8/2007 – 66, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobou podanou u Krajského soudu v Praze dne 11. 4. 2007 se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 4. 2007, č. j. OAM-10-134/LE-03-07-2007, kterým byla zamítnuta jeho žádost o udělení mezinárodní ochrany jako zjevně nedůvodná podle § 16 odst. 1 písm. g) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu a změně zákona č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů (zákon o azylu). Krajský soud v Praze svým rozsudkem ze dne 31. 5. 2007, č. j. 47 Az 8/2007 – 36 tuto žalobu jako nedůvodnou zamítl. Proti tomuto rozsudku brojí žalobce kasační stížností doručenou krajskému soudu dne 3. 8. 2007.

Usnesením ze dne 22. 4. 2008, č. j. 47 Az 8/2007 - 66 krajský soud ustanovil opatrovníkem žalobce pro doručování při řízení o kasační stížnosti sdružení Organizace pro pomoc uprchlíkům, o. s., se sídlem v Praze. Toto usnesení odůvodnil pouze konstatováním, že žalobci není možné doručit rozhodnutí soudu a jeho pobyt není znám; jsou proto splněny podmínky pro takový postup ve smyslu ustanovení § 29 odst. 3 občanského soudního řádu (dále jen o. s. ř.), ve spojení s § 64 soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Toto usnesení napadl ustanovený opatrovník (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností, odkazující se na důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. Uvedl, že je organizací zabývající se též poradenstvím žadatelů o udělení mezinárodní ochrany, přičemž z této (bezplatně vykonávané) činnosti mu plynou určité povinnosti a v případech, kdy je ustanovován jako opatrovník, též administrativní obtíže. Nemůže proto akceptovat postup, kdy je opatrovníkem ustanovován bez toho, že by takový postup byl skutečně nutný k ochraně práv účastníka. Zde poukázal na skutečnost, že žalobce se, dle jeho informací, zdržuje v Praze, kde je i oficiálně hlášen k pobytu. Není proto zřejmé, z jakých skutkových podkladů vycházel krajský soud, dospěl-li k závěru, že je žalobce nekontaktní a neznámého pobytu. Tyto úvahy přitom v odůvodnění napadeného usnesení zcela absentují a jde proto o rozhodnutí nepřezkoumatelné. V této souvislosti vyslovil stěžovatel pochybnost, zda tento postup soudu neměl sloužit jen jako prostředek pro snadnější doručování soudních písemností.

Nejvyšší správní soud se nejprve zabýval otázkou, zda je stěžovatel k podání kasační stížnosti proti shora uvedenému usnesení vůbec aktivně legitimován. Dospěl k názoru že ano, neboť výkon funkce opatrovníka je pro občanské sdružení vždy vztahem soukromoprávním (byť založeným rozhodnutím soudu) a s tímto ustanovením musí vyjádřit (alespoň konkludentně) souhlas. Proti jeho vůli tedy není možné jej do funkce opatrovníka ustanovit (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 2. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 27/2000, in <http://nalus.usoud.cz>).

S ohledem na závěr shora uvedený je zřejmé, že usnesení soudu, kterým je opatrovník ustanovován, musí být odůvodněno, neboť opatrovník má právo být seznámen s důvody tohoto postupu, aby mohl zvážit, zda toto své postavení přijme či nikoli. Ustanovení § 55 odst. 4 s. ř. s., dle kterého usnesení, jímž se řízení nekončí a jímž se nikomu neukládá povinnost, nemusí obsahovat odůvodnění, se v tomto případě neuplatní. Jakkoli totiž z usnesení o ustanovení opatrovníka přímo žádné povinnosti pro osobu opatrovníka nevyplývají, nelze přehlédnout, že se samotným výkonem této funkce jsou již povinnosti spojeny. Nelze proto připustit, aby opatrovník nebyl s důvody svého ustanovení seznámen a nemohl proti nim případně též kvalifikovaně brojit. V této souvislosti lze zmínit též konstantní judikaturu Nejvyššího správního soudu vztahující se k otázce zástupce ustanoveného soudem k žádosti účastníka, dle které usnesení o tomto návrhu musí obsahovat vždy odůvodnění (bez ohledu na jeho formální podřaditelnost pod ustanovení § 55 odst. 4 s. ř. s.), neboť je závislé na posouzení existence zákonných předpokladů pro jeho vydání (viz např. rozsudek ze dne 29. 3. 2005, č. j. 4 Azs 32/2005 - 64, in www.nssoud.cz). Jelikož je nutno zkoumat splnění zákonných podmínek vyplývajících ze zákona (§ 29 odst. 3 s. ř. s.) i v případech, kdy je o ustanovení zástupce rozhodováno *ex officio* (tedy bez žádosti), lze závěry plynoucí z uvedené judikatury zdejšího soudu nepochybně vztáhnout i na tyto případy.

Je tedy zřejmé, že v dané věci zbývá jen posoudit, zda napadené usnesení je skutečně nepřezkoumatelné. Podle konstantní judikatury se za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů považuje například takové rozhodnutí, v němž nebyly vypořádány všechny žalobní námitky, dále rozhodnutí, z jehož odůvodnění není zřejmé, proč právní argumentaci účastníka řízení soud považoval za nedůvodnou a proč žalobní námitky považoval za liché, mylné nebo vyvrácené, rozhodnutí, z něhož není zřejmé, jak byla naplněna zákonná kritéria, případně by nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů byla dána tehdy, pokud by spis obsahoval protichůdná sdělení a z rozhodnutí by nebylo zřejmé, které podklady byly vzaty v úvahu a proč (srov. např. rozsudek ze dne 28. 8. 2007, č. j. 6 Ads 87/2006 - 36, zveřejněný pod č. 1389/2007 Sb. NSS, rozsudek ze dne 23. 6. 2005, č. j. 7 As 10/2005 - 298 zveřejněný pod č. 1119/2007 Sb. NSS, rozsudek ze dne 11. 8. 2004, č. j. 5 A 48/2001 - 47, zveřejněný pod č. 386/2004 Sb. NSS nebo rozsudek ze dne 17. 9. 2003, č. j. 5 A 156/2002 - 25, zveřejněný pod č. 81/2004 Sb. NSS).

S ohledem na fakt, že odůvodnění napadeného usnesení obsahuje jen jedinou větu shora popsaného rozsahu, je zcela evidentní, že nesplňuje podmínku přezkoumatelnosti. Nic na tom nemění ani obsah soudního spisu, ze kterého se podává, že si krajský soud informace týkající se pobytu žalobce (sdělení pobytového zařízení, zprávy od policie, informace z evidencí) skutečně opatroval. Jak již bylo vyloženo výše, s těmito skutečnostmi (a se způsobem jejich vyhodnocení) se má právo seznámit ustanovený opatrovník právě v odůvodnění usnesení, kterým byl do této funkce ustanoven.

Nejvyššímu správnímu soudu tedy nezbylo, než usnesení krajského soudu pro nepřezkoumatelnost [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.] zrušit a věc vrátit tomuto soudu k dalšímu řízení. postupem dle § 110 odst. 1 věty první před středníkem s. ř. s.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 31. července 2008

JUDr. Miluše Došková
předsedkyně senátu